

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Conceptului
Sistemului informațional național de informare și comunicare
pentru supravegherea pieței

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul a fost elaborat în temeiul art. 23 alin. (2) din Legea nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor (în continuare - <i>Legea nr. 162/2023</i>), precum și întru executarea pct. 47 din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2024, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 887/2023, pct. 9 din capitolul 28 din Planul național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe anii 2024-2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 829/2023. De asemenea, proiectul actului normativ rezultă și din concluziile prezentate în Raportul analitic al Comisiei Europene pe marginea cererii de aderare la Uniunea Europeană din 1 februarie 2023 (Partea a II-a). Or, acesta subliniază următoarele „..., legislația nu este încă aliniată la cel mai recent acquis al UE privind supravegherea pieței.”
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Cadrul normativ orizontal privind supravegherea pieței în Republica Moldova a fost creat prin Legea nr.7/2016 privind supravegherea pieței în ceea ce privește comercializarea produselor nealimentare (în continuare - <i>Legea nr.7/2016</i>) prin transpunerea capitolele I și III a Regulamentului (CE) nr.765/2008 de stabilire a cerințelor de acreditare și de supraveghere a pieței în ceea ce privește comercializarea produselor (în continuare - <i>Regulamentul (CE) nr.765/2008</i>). Legea nr.7/2016 a intrat în vigoare la data de 26.02.2017, ulterior fiind abrogată prin Legea nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor care are drept cu scop îmbunătățire funcționării pieței prin consolidarea supravegherii acesteia în ceea ce privește produsele care cad sub incidența reglementărilor tehnice ce transpun legislația Uniunii Europene, pentru a garanta că numai produsele conforme care îndeplinesc cerințele de garantare a unui nivel ridicat de protecție a intereselor publice, precum sănătatea și siguranța în general, sănătatea și siguranța la locul de muncă, protecția consumatorilor, protecția mediului și a securității publice și a oricăror alte interese publice protejate de legislația respectivă, sunt puse la dispoziție pe piață.. Regulamentul (CE) nr. 765/2008 a fost adoptat pentru a aborda lipsa de coerență în punerea în aplicare și asigurarea respectării legislației tehnice de

armonizare a Uniunii care la rândul său asigură libertatea circulației produselor nealimentare (denumite în continuare – *produse*) în cadrul UE. Prin urmare, scopul Regulamentului (CE) nr.765/2008 a fost de a asigura că aceste produse sunt supuse controalelor adecvate efectuate de autoritățile publice, astfel încât, dacă se constată că sunt, de exemplu, periculoase pentru consumatori, lucrătorii sau mediu ar putea fi scoase imediat de pe piața UE.

Cooperarea între a autoritățile de supraveghere a pieței competente este prevăzută în art.34 al Legii nr.7/2016 și se efectuează în principal prin: 2) asigurarea schimbului de informații.

Pentru a asigura un schimb de informații, au fost întreprinse următoarele acțiuni:

1) au fost aprobate:

1. Hotărârea Guvernului nr.1076/2016 pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile de conlucrare între autoritățile de supraveghere a pieței și Serviciul Vamal care stabilește modul și mecanismele de conlucrare între autoritățile de supraveghere a pieței și organul vamal în vederea stabilirii mecanismului de control al produselor nealimentare pentru punerea acestora în liberă circulație. Notificarea este transmisă *prin utilizarea sistemelor informaționale* și conține toate informațiile enumerate în anexa nr.1 la Regulament.

2. Hotărârea Guvernului nr. 637/2018 cu privire la aprobarea Conceptului tehnic al Sistemului informațional automatizat național de informare și comunicare pentru supravegherea pieței (în continuare - *Hotărârea Guvernului nr. 637/2018*). Obiectivul căreia este punerea la dispoziția autorităților de supraveghere a pieței și a Serviciului Vamal a unui instrument de asistență în identificarea produselor nesigure sau neconforme puse la dispoziție pe piață sau care urmează a fi introduse pe piață. Sistemul informațional sprijină, în regim automatizat, măsurile de supraveghere a pieței în ceea ce privește comercializarea produselor nealimentare.

Deși Conceptul sistemului informațional a fost aprobat de Guvern, în perioada ulterioară 2019-2023 implementarea acestuia nu a avut loc din mai multe motive inclusiv nu au fost identificate sursele de finanțare pentru crearea și dezvoltarea Sistemului informațional menționat supra.

Cu toate acestea remarcăm că, au fost desfășurate unele activități aferente în partea ce ține de schimbul de informații cu Serviciul Vamal, care a avut loc prin alte mijloace de comunicare decât sistemul informațional automatizat, precum corespondență prin mijloace electronice, în baza unui ordin interinstituțional.

În context, drept exemplu al rezultatelor acestor măsuri de cooperare, conform datelor prezentate ISSPNPC privind schimbul de informații cu Serviciul Vamal, se remarcă date și informații statistice (anuale) conform celor expuse infra:

➤ **2021**

În anul 2021 Serviciul Vamal, a prezentat **3 notificări** privind suspendarea punerii în liberă circulație a produselor neconforme, ce vizează un număr de 9 loturi/2071 *produse cu impact energetic*;

În rezultatul examinării la fața locului, în privința unei notificări, pentru 2 loturi de produse, a fost emisă o prescripție privind suspendarea temporară a punerii la dispoziție pe piață a produselor, care a fost executată în termen, iar în privința altor două notificări, importatorul a prezentat în termenul stabilit documentația de însoțire, care confirmă corespunderea produselor cerințelor esențiale.

➤ 2023

În baza Ordinelor comune privind stabilirea procedurii de cooperare între Serviciul Vamal și ISSPNPC, conform Planului activității de cooperare (PAC) între Serviciul Vamal și ISSPNPC, prin implementarea mecanismului de cooperare privind controlul produselor nealimentare, a fost testată procedura de control a jucăriilor. Cu suportul experților misiunii TAIEX, în acest sens au fost instruiți și colaboratorii Serviciului Vamal.

Pe parcursul anului au fost înregistrate **43 notificări** din partea Serviciului Vamal, referitor la neconformitatea *jucăriilor*. Ca rezultat al notificărilor, prin acțiunea ISSPNPC, agenții economici importatori s-au conformat înlăturând neconformitățile în termenul stabilit.

În urma examinării notificărilor agenții economici importatori de jucării au prezentat declarațiile de conformitate de la producător traduse în limba română, sau Declarațiile – angajament pe proprie răspundere a nu plasa pe piață lotul de produse neconform, până la înlăturarea neconformităților.

Astfel, referitor la activitatea de conlucrare ale autorităților de supraveghere a pieței cu Serviciul Vamal în parte ce ține de conformitatea și siguranța produselor concluzionăm următoarele:

- 1) activitatea de conlucrare per general a fost sporadică;
- 2) doar una din cele 8 autorități de supraveghere a pieței a avut activități comune cu Serviciul Vamal;
- 3) lipsa unui instrument efectiv de comunicare (digitalizat) între autoritățile de supraveghere a pieței și Serviciul Vamal;
- 4) nu a fost implementată Hotărârea Guvernului nr. 637/2018;
- 5) prevederile Hotărârii Guvernului nr. 637/2018 nu sunt în corelare cu prevederile cadrului normativ nou pentru domeniu supravegherii pieței.

Pe lângă faptul ca HG nr. 637/2018 nu a fost implementată, odată cu adoptarea Legii nr.162/2023, aceasta urmează a fi adusă în conformitate cu prevederile noii legi.

În cadrul Analizei Impactului de Reglementare¹ la proiectul legii (adoptată cu nr.162/2023) a fost evidențiat problema ***necesității unei conlucrării active între autoritățile de supraveghere a pieței la nivel național, inclusiv cu organul de control la frontieră.***

Suplimentar celor expuse, notăm că evaluarea inițiată în 2017 de către Comisia Europeană a implementării Regulamentului (CE) nr.765/2008 la nivelul statelor

¹ <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-consultarea-analizei-impactului-la-proiectul-hotararii-de-guvern-cu-privire-la-aprobarea-proiectului-de-lege-privind-supravegherea-pietei-si-conformitatea-produselor/9810>

membre UE a urmărit să înțeleagă în ce măsură au fost atinse aceste obiective. În plus, aceasta a analizat punerea în practică a regulamentului UE în statele membre și a evaluat piața produselor care intră în domeniul de aplicare a acestuia.^{2 3 4}

Rezumatul evaluării a concluzionat că, regulamentul nu este pe deplin eficient în atingerea obiectivelor sale. În plus, acesta are un raport cost-eficacitate limitat din cauza realizării parțiale atât a obiectivelor preconizate, cât și a celor așteptate. Rezultate și impacturi așteptate, precum și din cauza faptului că atât resursele alocate pentru aplicarea regulamentului și activitățile conexe nefiind corelate cu dimensiunea piețelor supravegheate. Nevoile abordate de regulament sunt încă relevante, deși există o serie de aspecte care ar putea pune sub semnul întrebării acest lucru, în special în ceea ce privește creșterea comerțului online și constrângerile bugetare la nivel național. În plus, domeniul de aplicare al regulamentului nu este pe deplin clar, iar dispozițiile sale privind supravegherea pieței suferă de o lipsă de specificitate. Acest lucru a permis diferite implementări la nivel național, ceea ce are un impact asupra nivelului de uniformitate și rigurozitate a supravegherii pieței și a controalelor în întreaga piață UE. În cele din urmă, coerența Regulamentului (CE) nr.765/2008 în ceea ce privește Directiva 2001/95/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 decembrie 2001 privind siguranța generală a produselor (DSGP) și directivele sectoriale nu este simplă, ceea ce reduce claritatea cadrului general pentru supravegherea pieței.

Pentru soluționarea deficiențelor menționate a fost propus și adoptat cadrul nou general pentru supravegherea pieței în Uniunea Europeană - **Regulamentul (UE) 2019/1020** al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor și de modificare a Directivei 2004/42/CE și a Regulamentelor (CE) nr. 765/2008 și (UE) nr. 305/2011, care stabilește:

- prevederi clare și uniforme aplicabile produselor nealimentare și operatorilor economici;
- cerințe (infrastructură, organizare, competențe juridice etc.) pentru a se asigura că supravegherea pieței poate face față aplicării legislației UE;
- proceduri simplificate de supraveghere a pieței pentru controlul produselor în interiorul UE și la frontierele acesteia (controlul importurilor);
- instrumente de coordonare a activităților desfășurate de organismele naționale de supraveghere din întreaga UE (de exemplu, forumuri de discuții, baze de date informatice și campanii comune de supraveghere a pieței).

În conformitate cu art.173 alin.(1) al Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei

² https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/mark_surv_swd_2017_469_p1.pdf ;

³ https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:33830bae-e4b1-11e7-9749-01aa75ed71a1.0001.02/DOC_2&format=PDF

⁴ https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:33830bae-e4b1-11e7-9749-01aa75ed71a1.0001.02/DOC_3&format=PDF

Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte din 27.06.2014, ratificat prin Legea nr.112/2014, prevede că:

„(1) Republica Moldova ia măsurile necesare pentru a asigura în mod progresiv conformitatea cu obiectivele Uniunii în materie de reglementări tehnice, standarde, metrologie, acreditare, evaluarea conformității, sisteme corespunzătoare și sistemul de supraveghere a pieței, și se angajează să urmeze principiile și practicile prevăzute în acquis-ul relevant al Uniunii.”

De remarcat că, regulamentele Uniunii Europene nu au aplicabilitate directă în Republica Moldova. Pentru a asigura corelarea sistemului național de supraveghere a pieței cu cel al UE a fost transpus de curând Regulamentul (UE) 2019/1020 la nivel național prin legea organică - Legea nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor (în continuare - *Legea nr.162/2023*).

Scopul Legii nr.162/2023 este de a îmbunătăți funcționarea pieței prin consolidarea supravegherii acesteia în ceea ce privește produsele care cad sub incidența reglementărilor tehnice ce transpun legislația Uniunii Europene, pentru a garanta că numai produsele conforme care îndeplinesc cerințele de garantare a unui nivel ridicat de protecție a intereselor publice, precum sănătatea și siguranța în general, sănătatea și siguranța la locul de muncă, protecția consumatorilor, protecția mediului și a securității publice și a oricăror alte interese publice protejate de legislația respectivă, sunt puse la dispoziție pe piață.

Asigurarea aplicării cu strictețe a unor astfel de cerințe este esențială pentru protecția adecvată a acestor interese și pentru a crea condiții în care să fie stimulată concurența loială pe piața mărfurilor.

De menționat că, legea prenotată reglementează un cadru pentru controalele privind produsele care intră pe teritoriul vamal al Republicii Moldova. Astfel, *„Serviciul Vamal efectuează controlul produselor care intră pe piață privind siguranța și conformitatea acestora înainte de punerea lor în liberă circulație, cu scopul de a preveni introducerea pe teritoriul vamal al Republicii Moldova a produselor care prezintă un risc grav pentru interesele publice sau care nu corespund cerințelor reglementărilor tehnice aplicabile. La necesitate, Serviciul Vamal, în cadrul controlului produselor care intră pe piață, cooperează cu autoritățile de supraveghere a pieței conform domeniilor de competență ale fiecăreia dintre acestea.”*

Remarcăm că în domeniul de aplicare al Legii nr.162/2023 cad 70 de categorii (grupuri) de produse care sunt acoperite de reglementări tehnice ce transpun legislația Uniunii Europene și sunt specificate în anexele la legea menționată.

Autoritățile responsabile de supravegherea pieței, în sensul Legii nr.162/2023 sunt desemnate:

- 1) Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor;
- 2) Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică;
- 3) Agenția Navală;

4) Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației;

5) Inspectoratul pentru Protecția Mediului;

6) Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale; și

7) Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

Guvernul a aprobat Regulamentul privind procedurile de conlucrare dintre autoritățile de supraveghere a pieței și Serviciul Vamal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.346/2024, care reglementează conlucrarea între Serviciul Vamal și autoritățile de supraveghere a pieței în vederea stabilirii mecanismului de control al produselor care sunt destinate introducerii pe piața Republicii Moldova, uzului ori consumului privat în interiorul teritoriului vamal al Republicii Moldova și au fost plasate sub regimul vamal de punere în liberă circulație (import). Principalele prevederi a Regulamentului menționat supra, se referă la:

1. *Controlul produselor nealimentare care intră pe piața Republicii Moldova.* Astfel, controlul privind siguranța și conformitatea produselor care intră pe piață, înainte de punerea lor în liberă circulație, se efectuează de către organul vamal la cererea autorității de supraveghere a pieței, care prezintă un set de date/informații care să permită identificarea: produsului neconform sau care prezintă un risc grav, a agentului economic responsabil de produs, precum și motivele suspendării etc. Cererea autorității de supraveghere a pieței se comunică prin intermediul Sistemului informațional național de informare și comunicare pentru supravegherea pieței (în continuare – SI NICSP);

2. *Competențele organului Vamal în cazul constatării unor neconformități ori a unor presupuneri de existență a pericolelor.* Astfel, organul vamal suspenda punerea în liberă circulație a lotului de produs neconform și notifică imediat autoritatea de supraveghere a pieței, care efectuează verificarea caracteristicilor produselor pentru care a fost suspendată punerea în liberă circulație.

Notificarea se efectuează prin intermediul sistemului informațional integrat vamal, inclusiv prin utilizarea platformei de interoperabilitate (MConnect) dintre acest sistem și SI NICSP;

Ca răspuns la notificarea Serviciului Vamal, autoritatea de supraveghere a pieței urmează să întreprindă, dacă:

a) nu a identificat niciun temei pentru aplicarea unor măsuri corective, prevăzute de Legea nr.162/2023, în ceea ce privește produsele care fac obiectul notificării, aceasta comunică organului vamal, care repune imediat în liberă circulație lotul de produse, cu condiția ca toate celelalte cerințe și formalități legate de această procedură să fie îndeplinite;

b) constată că produsele nu sunt conforme cu cerințele reglementărilor tehnice aplicabile, aceasta ia măsuri pentru a preveni introducerea produselor respective în circulație prin prescrierea agentului economic să ia măsuri corective pentru a stopa neconformitatea sau a elimina riscul într-un termen rezonabil;

c) constată că produsele prezintă un risc grav sau nu îndeplinesc cerințele reglementărilor tehnice aplicabile, aceasta ia măsuri pentru a preveni introducerea

produselor respective în circulație prin emiterea prescripției de interzicere a punerii la dispoziție pe piață a produselor respective;

d) în cazul în care, în termen de 4 zile lucrătoare de la data suspendării punerii în liberă circulație a produselor, organul vamal nu a fost notificat prin utilizarea sistemelor informaționale cu privire la vreo măsură corectivă aplicată de autoritatea de supraveghere a pieței competente, aceste produse sunt puse în liberă circulație în modul stabilit.

De asemenea, Hotărârea Guvernului nr.346/2024 prin care a fost aprobat Regulamentul privind procedurile de conlucrare dintre autoritățile de supraveghere a pieței și Serviciul Vamal transpune **Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/2248** al Comisiei din 16 decembrie 2021 de precizare a detaliilor interfeței electronice dintre sistemele vamale naționale și sistemul de informare și comunicare pentru supravegherea pieței, precum și a datelor care trebuie transmise prin intermediul interfeței respective. Conform considerentelor care au stat la baza adoptării de către Comisia Europeană:

„(2) Pentru a facilita pregătirea sistemelor electronice și schimbul coerent de informații, este necesar să se stabilească seturile de date standard care urmează să fie transmise, în forma și modul prevăzute, prin intermediul interfeței. Aceste seturi de date ar trebui să reflecte cerințele prevăzute în Regulamentul (UE) 2019/1020 în ceea ce privește controalele asupra produselor care intră pe piața Uniunii. Cu toate acestea, ele ar trebui să fie suficient de flexibile pentru a permite statelor membre să trateze toate cazurile relevante, utilizând datele sau câmpurile de date care sunt adecvate pentru fiecare caz în parte.

(3) Pentru a limita sarcina administrativă pentru autoritățile vamale, datele transmise de la sistemele vamale naționale către ICSMS ar trebui, ori de câte ori este posibil, să fie ușor accesibile din aceste sisteme. Cu toate acestea, verificarea conformității unui produs de către autoritățile de supraveghere a pieței necesită introducerea unor elemente de date suplimentare în sistemele vamale naționale.

(6) Datele transmise prin intermediul interfeței ar trebui să fie confidențiale și nu ar trebui să rămână în interfață mai mult decât este necesar pentru transmiterea lor.”

Prin urmare, întru implementarea Legii nr. 162/2023 și a Regulamentului privind procedurile de conlucrare dintre autoritățile de supraveghere a pieței și Serviciul Vamal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.346/2024, și asigurarea funcționării unui mecanism eficient de supraveghere a pieței se impune crearea și dezvoltarea SI NICSP ca instrument informatic care să permită colectarea, prelucrarea, stocarea și schimbul de informații privind acțiunile întreprinse de către autoritățile de supraveghere a pieței și Serviciul Vamal în cazul produselor neconforme sau care prezintă un risc grav, într-o formă structurată, cu privire la activitățile de supraveghere a pieței, rezultatele acestora și a tendințele în domeniu.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Scopul proiectului este specificarea cerințelor de bază privind SI NICSP, precum destinația și scopul creării acestuia, funcțiile de bază, obiectele sistemului, structura resurselor informaționale, infrastructura informațională a sistemului, cerințele de bază privind furnizarea informațiilor și preluarea acestora de către autoritățile de supraveghere a pieței și Serviciul Vamal în cadrul activităților de supraveghere a pieței pentru a se asigura că produsele sunt conforme cerințelor stabilite în cadrul normativ aplicabil și cerințele cu privire la securitatea și protecția informațiilor.

SI NICSP reprezintă o resursă informațională de stat departamentală, care cuprinde date sistematizate referitoare la domeniul supravegherii pieței, inclusiv date despre subiecții supuși supravegherii de piață și autoritățile de supraveghere a pieței, activitățile desfășurate și măsurile luate de către acestea, cererile, notificările și deciziile la notificările de suspendare a punerii produselor în liberă circulație în cazul în care produsele:

- nu corespund cerințelor reglementărilor tehnice aplicabile;
- prezintă un risc grav;
- nu corespund cerințelor reglementărilor tehnice aplicabile și, în același timp, prezintă un risc grav.

SI NICSP este destinat pentru a sprijini, măsurile de supraveghere a pieței în ceea ce privește produsele nealimentare. SI NICSP va asigura autoritatea de coordonare a activităților de supraveghere a pieței cu un instrument eficient și centralizat pentru monitorizarea activităților desfășurate și a măsurilor aplicate de autoritățile de supraveghere a pieței în cooperare cu Serviciul Vamal pentru a asigura că produsele sunt conforme cu cerințele reglementărilor tehnice aplicabile sau că nu pun în pericol sănătatea, siguranța ori alte aspecte ce țin de protecția intereselor publice.

SI NICSP are următoarele sarcini:

- asigurarea înregistrării și prelucrării tuturor informațiilor privind activitățile desfășurate și măsurile aplicate de autoritățile de supraveghere a pieței;
- recepționarea notificărilor de suspendare a punerii în liberă circulație și a datelor asociate de către Serviciul Vamal și evidența informațiilor cu privire la rezultatele și timpii de reacție a intervenției autorităților de supraveghere a pieței pentru fiecare eveniment;
- asigurarea interacțiunii informaționale cu sistemele informaționale de stat, departamentale, teritoriale, în special cu Registrul de stat al populației, Registrul de stat al unităților de drept, Sistemul Informațional Integrat Vamal (în continuare – SIIV);
- controlul accesului la date și asigurarea securității informaționale la formarea și exploatarea resursei informaționale SI NICSP.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Opțiunea „*a nu face nimic*”, care constă în a păstra sistemul existent de conlucrare în domeniul supravegherii pieței, care va menține mecanismul considerat

insuficient limitat în instrumente instituționale pentru a asigura un nivel ridicat de produse conforme cu cerințele reglementărilor tehnice.

În cazul inacțiunii din partea statului, aceasta va avea ca rezultat stagnarea îmbunătățirii domeniului de supraveghere a pieței care se va evidenția prin și nealinierea la cerințe unice pe piața internă:

- menținerea prezumției cetățenilor în calitate de consumatori precum că, statul nu poate să asigure că produsele plasate pe piață sunt sigure sau conforme cu cerințele reglementărilor tehnice;

- domeniul de aplicare al legii va acoperi doar parțial domeniul de aplicare prevăzut de actul normativ european. Astfel unele domenii/ categorii de produse ne vizate de lege vor rămâne în continuare în afara domeniului legii;

- ne perfecționarea sistemului de supraveghere a pieței va duce la apariția unor bariere netarifare în circuitul produselor;

- lipsa unei conlucrări sistemice și permanente în cadrul sistemului de supraveghere a pieței.

Astfel, conchidem că opțiunea alternativă nu poate fi luată în calcul deoarece nu poate asigura eficiența activității de supraveghere a pieței astfel cum este stabilit de Legea nr.162/2023 și cerințele UE.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Impactul asupra sectorului public nu a fost analizat deoarece promovarea proiectului nu presupune careva acțiuni de reformă structurală sau instituțională. Respectiv, la implementarea proiectului, nu este necesară instituirea unor noi structuri, angajarea personalului adițional, respectiv nu vor fi necesare careva cheltuieli din bugetul de stat.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Crearea și funcționalitatea SI NICSP reprezintă o obligație a RM, respectiv, în calitate de acțiune planificată pentru realizare a fost inclusă în PND, PNA și PAG.

Unul din cele mai importante costuri pentru colectarea, prelucrarea și stocarea de informații, într-o formă structurată, cu privire la activitățile de supraveghere a pieței, rezultate și tendințe, constă în asigurarea elaborării și implementării sistemului informațional național de informare și comunicare pentru supravegherea pieței (SI NICSP), de către autoritatea de coordonare – Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării.

În urma analizei proiectelor dezvoltate de Banca Mondială (în țară și în regiune⁵), a proiectelor dezvoltate de Agenția Guvernare Electronică și a proiectului⁶ dezvoltat în cadrul Institutului Național de Metrologie, putem stabili în prealabil că dezvoltarea unui sistem informațional național de informare și comunicare pentru supravegherea pieței, presupune cheltuieli între 100 mii USD și 120 mii USD. Luând

⁵ Costul primei variante a Registrului de stat al controalelor – cca 60 mii USD, un sistem informațional mai complex pentru controlul de stat în Ucraina a costat cca 80 mii USD, Registrul actelor permissive (fără digitalizarea proceselor) în Kosovo a costat cca 60 mii USD.

⁶ INM a dezvoltat un sistem de înregistrare a buletinelor metrologice, care a costat cca 50 mii USD.

în calcul funcționalitățile descrise, costul estimativ al sistemului informațional ar putea fi ~ de 120 mii USD, adică 2284,0 mii lei ($120000 \cdot 19,06$)⁷.

Implementarea proiectului va implica cheltuieli de la bugetul de stat în partea ce ține de crearea și asigurarea funcționalității SI NICSP. Costul estimativ necesar pentru crearea și pilotarea funcționării SI NICSP ar fi de cca 3 mil. MDL.

De menționat că, resursele financiare necesare pentru crearea SI NICSP nu au fost identificate, la moment.

În cadrul exercițiului CBTM pentru 2025-2027, MDED a inclus în proiectul Strategiei sectoriale de cheltuieli 2025-2027 pe sectorul infrastructura calității și protecția consumatorilor, *Programul 50: Servicii generale economice și comerciale, Subprogramul 5008: Protecția drepturilor consumatorului, compartimentul C: Măsuri de politică noi (implementate începând cu 2025)* pe sectorul Infrastructura calității și protecția consumatorilor este propusă *Acțiunea 1. „Dezvoltarea Sistemului național de supraveghere a pieței și asigurării unui schimb rapid de informații privind produsele periculoase între autoritățile de supraveghere a pieței”*. Costul total al acțiunii – 3000,0 mii lei, cu repartizarea conform perioadei: anul 2025 – 1500,0 mii lei; anul 2026 - 750,0 mii lei; anul 2027 – 750,0 mii lei. Menționăm că acțiunea respectivă nu a fost susținută de Ministerul Finanțelor.

Totodată, pentru acoperirea cheltuielilor ce țin de dezvoltarea SI NICSP în prezent se poartă discuții cu potențialii donatori în vederea obținerii suportului tehnic și financiar pentru elaborarea sarcinii tehnice și crearea softului pentru asigurarea funcționalității SI NICSP.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Impactul asupra sectorului privat nu a fost analizat deoarece promovarea proiectului nu presupune careva acțiuni tangențiale, precum genuri de activități economice, mărirea afacerii, amplasamentul regional și alte caracteristici, IMM-uri.

4.4. Impactul social

Impactul social nu a fost analizat deoarece nu afectează grupurile demografice și sociale, gradului de ocupare a forței de muncă, asupra nivelului de salarizare, asupra sănătății și securității în muncă, asupra nivelului sărăciei, asupra accesului la servicii sociale, educaționale și culturale, precum și potențialele riscuri de discriminare după diferite criterii.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Unul din principiile de bază ale SI NICSP este *principiul protecției datelor cu caracter personal*, care presupune că acestea vor fi prelucrate în SI NICSP în conformitate cu actele normative naționale și tratatele internaționale în domeniul protecției datelor cu caracter personal la care Republica Moldova este parte.

Protecția datelor cu caracter personal se asigură prin următoarele acțiuni:

- posesorul, deținătorul și registratorii prelucrează doar datele cu caracter personal strict necesare, neexcesive scopului prestabilit, conform competențelor

⁷ A fost utilizat un curs mediu BNM în perioada ianuarie 2023, de 19,04 lei pentru 1 USD.

atribuite, respectând principiile stabilite în actele normative din domeniul protecției datelor cu caracter personal;

- posesorul și deținătorul asigură măsuri organizatorice și tehnice necesare pentru protecția datelor cu caracter personal împotriva distrugerii, modificării, blocării, copierii, răspândirii, precum și împotriva altor acțiuni ilicite, măsuri menite să asigure un nivel de securitate adecvat în ceea ce privește riscurile prezentate de prelucrare și caracterul datelor prelucrate;

- posesorul, deținătorul și administratorul tehnic în cazul incidentelor de securitate întreprind măsuri necesare pentru depistarea sursei de producere a incidentului, efectuează analiza acestuia și înlătură cauzele incidentului de securitate cu informarea Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal;

- posesorul, deținătorul și registratorii, în limitele responsabilităților, asigură respectarea drepturilor subiecților de date cu caracter personal în cadrul operațiilor de prelucrare a datelor cu caracter personal efectuate conform prezentului Concept.

1. Prelucrarea datelor cu caracter personal va avea loc în interfață numai în următoarele scopuri:

- a) facilitarea schimbului de informații între sistemul integrat vamal național și SI NICSP pentru controlul produselor care intră pe piața RM;

- b) efectuarea transformării datelor, dacă este necesar, pentru a asigura alinierea terminologiei vamale la cea nevamală, permițând astfel schimbul de informații menționat la lit. a).

2. Interfața poate prelucra date cu caracter personal numai pentru următoarele categorii de persoane vizate:

- a) persoanele fizice ale căror date cu caracter personal se regăsesc în declarația vamală;

- b) persoanele fizice ale căror date cu caracter personal se regăsesc în documentele justificative sau în orice alt document doveditor suplimentar necesar pentru verificarea respectării reglementărilor tehnice aplicabile de către produsele care fac obiectul declarației vamale;

- c) membrii personalului autorizat al Serviciului Vamal și al autorităților de supraveghere a pieței sau al oricărei autorități sau organism autorizat relevant, ale căror date cu caracter personal se regăsesc în oricare dintre documentele menționate la lit. a) și b);

- d) personalul Comisiei și furnizorii terți care acționează în numele Comisiei și care efectuează operațiuni și activități de întreținere legate de interfață.

3. Interfața poate prelucra numai următoarele categorii de date cu caracter personal:

- a) numele și datele de contact (inclusiv adresa, codul de țară, adresa de e-mail, numărul de telefon) sau numărul de identificare al persoanelor fizice menționate la alin. (2) lit. a) și b);

- b) numele, datele de contact (inclusiv adresa, codul de țară, adresa de e-mail, numărul de telefon) și semnătura personalului autorizat menționat la alin. 2) lit. c) și d).

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Impactul asupra echității și egalității de gen nu a fost analizat dat fiind faptul lipsei influenței a prevederilor proiectului în mod diferit femeile, bărbații și minoritățile de gen, și alte aspecte a vieții sociale.
4.5. Impactul asupra mediului
Impactul asupra mediului nu a fost analizat dat fiind lipsei influenței asupra calității mediului.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Alte impacturi nu au fost identificate.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Proiectul nu transpune un act UE
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Proiectul nu transpune un act UE
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
Proiectul a fost consultat în prealabil cu Serviciul Vamal Agenția de Guvernare Electronică. Ca urmare proiectul a fost definitivat conform propunerilor și obiecțiilor prezentate. Proiectul urmează a fi avizat de: Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (inclusiv Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică, Agenția Națională Transport Auto, Autoritatea Aeronautică Civilă); Ministerul Energiei; Ministerul Mediului (inclusiv Inspectoratul pentru Protecția Mediului); Ministerul Finanțelor (inclusiv Serviciul Vamal); Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare; Ministerul Sănătății (inclusiv Agenția Națională pentru Sănătate Publică, Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Alimentare); Agenția de Guvernare Electronică; Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației; Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor; Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor. În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării proiectului a fost plasat pe site-ul a Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, și pe site-ul Cancelariei de Stat https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/12635 . Propuneri, comentarii și obiecții din partea publicului, nu au parvenit.

7. Concluziile expertizelor
Proiectul urmează a fi expertizat de Ministerul Justiției și Centrul Național Anticorupție.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Urmare aprobării proiectului: 1) se abrogă Hotărârea Guvernului nr.637/2018 cu privire la aprobarea Conceptului tehnic al Sistemului informațional automatizat național de informare și comunicare pentru supravegherea pieței; 2) elaborarea de către MDED și aprobarea de către Guvern a Regulamentului privind modul de funcționare și utilizare a Sistemului informațional național de informare și comunicare pentru supravegherea pieței.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
-

Secretar de stat

Cristina CEBAN